

DİLEK YAMAN

RÜYALARDA BULUŞURUZ

IN DREAMS, WE UNITE

**SERĞİ TASARIMI
EXHIBITION DESIGN**

KPM KEREM PİKER ARCHITECTURE

Ferda Art Platform

Ferda Art Platform

Ferda Art Platform'da 14.05-05.06.2024 tarihleri arasında gerekleŒen DİLEK YAMAN *Rüyalarda Buluşuruz* sergisi için hazırlanmıştır.

Prepared by Ferda Art Platform on the occasion of the exhibition DİLEK YAMAN *In Dreams, We Unite* dated 14.05-05.06.2024.

Kaynak gösterilerek yapılacak alıntılar ve seçili görsel malzeme dışında yayıncının izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

No part of this catalogue may be reproduced in any way or by any means without permission in writing from publisher, except by reviewer who may quote brief passages and use selected visual material in a review.

© Ferda Art Platform, 2024.

SPONSOR
NES KAĞIT

IG: @ferdaartplatform

W: ferdaartplatform.com

M: info@ferdaartplatform.com

Maka Cad. Ralli Apt. 37/7
K:5 Teşvikiye, Şişli / İstanbul

Ziyaret Saatleri | Visiting Hours
Salı - Cumartesi | Tuesday - Saturday
11:00-19:00 / 11am-7pm

RÜYALARDA BULUŞURUZ
IN DREAMS, WE UNITE

RÜYALARDA BULUŞMAK ÜZERİNE BİR DENEME

EVREN SAVCI

Rüyalar, psikanalitik teoride bilinç altına itilen arzu ve korkularla ilişkilendirilirken, sürrealist sanatçıların ilhamı olagelmıştır. Dilek Yaman'ın Rüyalarda Buluşuruz sergisi, rüyaları bilinçaltından çıkartıp başka bir hasretin, yaşanmış ama tamamına ermemiş şeylere duyulan bir arzunun nesnesi haline getiriyor. Yaman'ın fotoğrafları, geçmişe duyulan bir nostaljidense, o geçmişten yaratılacak bir geleceğe duyulan özlemden bahsediyor bize. Samimiyeti ve dünya-yaratma pratiklerimizi yeniden düşünmek için yeni bir dil sağlayan bu görseller, başka türden yakınlıkları ve ısıtıp ısıtıp önümüze konulan, bayatlamış bir aile kavramından oldukça farklı bir "ev içi" biçimini düşünme imkânı sağlıyor.

Sergideki fotoğraflar oluklu mukavvadan yapılmış bir salonda, yemek masası ve sandalyeler, koltuk, sehpa ve büfe gibi ev içi alanının o alışlagelmiş unsurlarından oluşan bir arka planda teşhir ediliyor. Yaman'ın imgeleri, öznelerinin ve onların hem "ev içi" hem de evcilleştirilemeyen mekânlarının, renk ve canlılık kattığı bu donuk alanda hayat buluyor. Partiler ve sohbetli yemek masaları, dans pistleri ve büfeler, kitaplıklar ve tangalar, aile fotoğrafları ve platform topuklar, dövmeler ve tuvaletler, yamulmuş lambalar ve bükülmüş boyunlar, peruklar ve kediler ve kostümler ve su bidonları ve battaniyeler ve bitkiler ve gelişigüzel serpiştirilmiş dekoratif objeler bir araya gelerek bize gündelik hayatı bir partiymişçesine yaşamakla ilgili bir hikâye anlatıyor. Diğer bir deyişle, gündeliği yaşamanın bir başka yolu olduğunu ifade ediyorlar: ufak tefek angaryaları, alışlagelmiş ve sıradanı sıra dışı şeylere dönüştürmek mümkün. Bu sıra dışılık, bu sıradan şeylerden yapılan rüya-vari alanlar seyircileri başka bir dünyayı tahayyül etmeye ve o hayalde, o rüyada buluşmaya davet ediyor. Ve Rüyalarda Buluşuruz sergisinde o dünyanın vizyonu, sokak, meydan ve protesto görsellerinden değil, farklı yaşanan bir gündelikten geçiyor.

Yaman'ın fotoğraflarının bizi davet ettiği farklı bir hayat tahayyülü öyle düz bir iyimserliği temsil etmiyor. Aslında melankolinin yaşla ilişkisi neyse, Yaman'ın hayalci görsel dilinin umutla ilişkisi de o diyebiliriz. Melankoli, Freud'un kavramsallaştırmasında, belirli bir nesnesi olmayan, tam olarak neyin yasının tutulduğu bilinmeyen bir yas haline tekabül eder. Yaman'ın rüyalara dair görsel dili de belirli bir nesnesi olmayan bir umuda, naif ve her şeyi kapsayan, her yere yayılan, boğucu bir iyimserlikten ziyade bir ihtimale, o ihtimalin müphemliğini daraltmadan, ona keskin hatlar çekmeden inanılan bir umuda işaret eder.

Umut genellikle “daha iyi” bir gelecekle ilişkilendirilse de geleceği daha iyi kılacağı düşünölen unsurlar o geleceği kimin tahayyöl ettiğine bağlıdır. Tarihsel olarak “daha iyi bir gelecek” denilen şey nüfus mübadeleleri, savaşlar, soykırımlar, azınlıkların zorla ve/veya rızaları olmaksızın kısırlaştırılması, ve bazen de kitlesel eğitim araçlarıyla üretilen uysal vatanseverler, itaatkâr işçiler ve doğurgan/üretken ailelere tekaböl etmiştir. Herkes için neyin daha iyi olacağına dair net ve katı bir vizyonla umut edilen daha iyi gelecek olsa olsa faşızmin nesnesidir. Başka bir gelecek faşız vizyonlardan sadece içerik olarak değil yöntem olarak da farklı biçimde hayal edilmelidir; ki bu, geleceğin nasıl olması gerektiğine dair sabit fikirlerden kurtulmayı gerektirir. Yaman’ın fotoğraflarında rastladığımız sabit bir nesnesi olmayan umut ve başka bir şey olmaya dair hayalci dil, Gramsci’nin deyişiyle, “eski dünyanın öldüğü ve yeni dünyanın doğmak için mücadele ettiği” zamanlara adeta bir deva niteliğinde. Henüz doğ(a)mamış ve doğmaya, görölmeye, hissedilmeye ve tahayyöl edilmeye çalışılan bir an için bu fotoğraflarda beliriyor. Yaman bu etkiyi tanıdık sahneleri yabancılaştırırken yabancı özneleri ise aşınalaştırarak, gündelik hayata queer hazzı zerk ediyor: pek de ihtişamlı diyemeyeceğimiz bir tuvalette, dizlere kadar inmiş payetli bir elbiseyle klozete oturmuş, elde bir tuvalet kâğıdı rulosu tutarmışasına.

Bu imgelerde gelecek kadar geçmiş de hem daha çetrefilli hem de daha ucu açık bir hal alıyor. Fotoęraf, sıklıkla diğer görsel vasitalardan farklı olarak hayatın – nesnelere, insanların, mekânların ve olayların– daha doğrudan ve dolaysız bir temsili olarak algılanır. Sergideki bazı görseller izleyicileri gerçekten de bu tip çıkarımlara yönlendirebilir: “řu yemek herhalde falancanın evinde olmuş”, “Bu parti filancanın doğum gününe benziyor” gibi. Bu ıkarımlar doğru olsun ya da olmasın, asıl mesele Yaman’ın imgelerinin sadece tarihsel anları belgelememesi. Bu noktada geçmiş dediğimiz şeyin basit bir şekilde hafızada kalanlar ya da kaydedilenler olmadığını hatırlamakta fayda var. Eleřtirel tarih yazını ve hafıza çalışmaları akademisyenlerinin uzun süredir belirttiği gibi, insanlar şeyleri, kimi zaman hiç olmamış şeyleri, seçici bir şekilde hatırlarken, tarih yazımı da ister istemez tarihçilerin çıkarlarını ve genel dünya görüşlerini yansıtır. Fotoęraf sanatçıları her daim bir belgeselci, sadece bir şeyleri kaydeden kişi olarak algılanma riskiyle karşı karşıyadır –burada zorluk biz seyircilere yeni vizyonların fotoğraf gözüyle nasıl mümkün kılınabileceğini göstermektir.

Rollo May, *Yaratma Cesareti (The Courage to Create)* isimli eserinde sanatçının (ve diğer tüm yaratıcı kişilerin) toplumsal rolünün dünyayı anlamak ve anlamlandırmak için yeni semboller, mitler ve metaforlar yaratmak olduğunu savunur. Yaman'ın yakınlığı ailesiz, neşeyi adetler ve gelenekler olmaksızın, gündelik hayatı sıradanlık ve can sıkıntısından yoksun ve konformizmin aşılın sınırlarını genellikle ilişkilendirildiği sokak ve meydan gibi mekanlardan çıkartarak anlatması tam da bunu başarıyor: kendi dünyamıza, kendi evlerimize, kendi gündeliğimize ve kendi yakınlıklarımıza bakıp onları yeniden yaratmanın ne anlama geleceğini düşünmeye bir davet. Bu farklı ev içinin mümkün kıldığı yakınlıklar ve o yakınlıkların dönüştürdüğü Yaman'ın fotoğraflarında karşımıza çıkan mekânlar, aynı zamanda dostlar ve sevgililer arasındaki farkı da bulandırıyor ve izleyicileri başkalarıyla hayatı paylaşmanın ne demek olduğunu sorgulamaya itiyor. Nihayetinde her yakınlık yabancılarla yaşanan bir samimiyettir, ta ki o yabancılar yakınlık ve kırılma için hasredilecek emekle aşınalşıncaya kadar.

Yaman'ın bu adeta bulaşıcı rüya-vari dünya yaratma projesi, melankolinin nesnesiz bir kayıp ve çaresizlik, dolayısıyla tedavisi mümkün olmayan, haline benzer bir "ıslah olmaz"lık teşkil ediyor –her ne kadar çocukça, naif, politik açıdan yanlış yola sapmış, ve hatta apolitik olmakla suçlanma riski taşısa da gündeliğe dair hayal kurmakta ısrar eden bir yönelim. Bu yönelim, aynı zamanda kültür teorisyeni Raymond Williams'ın "ortaya çıkan" (the emergent) diye adlandırdığı şeye de bir gönderme niteliğinde –kültürün geçmişten "arta kalan" ve bugünün baskın unsurlarına karşı doğmakta olan o parçasına. Farklı bir zamanın rüyalarını ev içi ve gündeliğe, mutfaklara, yatak odalarına, salonlara ve "evde" olup olmadığı belirsiz partilere taşıyan bu dâhiyane hamleyle Rüyalarda Buluşuruz bize başka bir gündeliğin, başka bir şekilde arzulamanın ve ait olmanın, yakınlığın alışlagelmiş ve baskın biçimlerine alternatiflerin ve bütün bunlardan yola çıkarak yeni bir dünyanın hayalini kurmanın görsel bir dilini sunuyor. Dilek Yaman'ın bizim için yarattığı bu nefis ve sihirli dünyanın tadını çıkartmamız ve rüyalarda buluşmamız dileğiyle...

AN ESSAY ON MEETING IN DREAMS

EVREN SAVCI

Dreams, theorized as the expression of repressed desires and fears that reside in the subconscious in psychoanalytic theory, have historically been inspiration to surrealist artists. Dilek Yaman's exhibit *In Dreams, We Unite* takes dreams out of the subconscious and makes them the stuff of a different kind of longing, a longing for things realized yet not quite fulfilled. Her photographs do not simply convey a nostalgia for the past, but a yearning for a future made from that past. Yaman's images capture a different kind of closeness and a different shape of the "domestic" that lie beyond a tired recycled "family" and family-home. They accomplish this by providing us with an alternate language to think about intimacy and world-making.

The photographs in the exhibit are displayed in a corrugated cardboard living room –the usual elements of a domestic space such as a dining table and chairs, a sofa and coffee table, a console all made of monochromatic cardboard are the backdrop against which Yaman's images come to life: where her subjects and their "domestic" and undomesticatable locations bring color and vitality to the otherwise dull space. Dinner parties and dinner tables, dance floors and cabinets, bookshelves and thongs, family photos and platform boots, tattoos and toilets, crooked lamps and bent necks, wigs and cats and costumes and water jugs and blankets and plants and random decorative objects collectively tell us a story about the everyday as a party. In other words, they convey that there is a different way to do the everyday: the chores, the usual, and the ordinary can be rendered extraordinary. This extraordinariness, these dream-like spaces made out of the stuff of the ordinary invite the viewers to dream of a different world in order to meet in that dream. The vision of this world is not conveyed through images of streets, squares, and protests but through an everyday that is lived with a difference.

This suggestion that Yaman's images invite us to think of an "otherwise" does not indicate that they are straightforwardly "hopeful." In fact, one may say melancholy is to mourning what Yaman's dreamy visual language is to simple hope. If melancholy, as theorized by Freud, refers to mourning without an object, mourning without knowing what exactly we have lost, Yaman's visual language of dreams corresponds to hope without a particular object. By hope without a particular object I do not refer to a naïve and all-encompassing optimism, but rather to the belief in a possibility without overdetermining that possibility.

Hope is often associated with a “better” future, and what makes that future better is ultimately dependent on who is doing the envisioning. This “better future” has historically looked like population exchanges, wars, genocides, forced and/or nonconsensual sterilization of minorities, but also as the production of docile patriots, obedient workers, reproductive families through mass-education and otherwise. Hoping for a better future, with a clear idea of what shall be better for all is the stuff of fascism. A different kind of dreaming for a different kind of future cannot be attached to any particular idea of what shall come next. A hope without a fixed object, a dreamy language of something-else-to-be that we find in Yaman’s photographs is a remedy for the times when in Gramsci’s words “the old is dying, and the new cannot be born.” In Yaman’s photos we get a glimpse of the unborn that struggles to be born, to be seen, to be felt, to be imagined. She accomplishes this effect by simultaneously making familiar scenes unfamiliar, unfamiliar subjects familiar, and in the meantime by infusing the everyday with queer joy –like sitting on the toilet seat of a less-than-fabulous bathroom with a sequined dress down one’s knees, a toilet paper roll in hand.

Just as the future assumes complexity and openness in these images, so does the past. Photographs, differently from other visual mediums, are often perceived as more direct representations of life: of things, people, places and events. Indeed, some of the images in the exhibit may lead the viewers to such conclusions: This dinner party must have taken place at such-and-such person’s house, that party looks like so-and-so’s birthday. Whether these would be factually true or not, Yaman’s images are not simply about capturing moments as “history.” Here, it is also worth remembering that the past is not simply what is remembered or what is recorded. Critical historians and scholars of memory studies have for long shown that things are selectively remembered, that we at times even “remember” things that have not happened, and finally, that history reflects the “interests” of those who have recorded it, whether intentionally or not. A photographer always risks being mistaken for a documentarian –her challenge is to show us what forms of envisioning are made possible through the photographic vision.

Rollo May reminds us in *The Courage to Create* that it is the work of an artist (and any creative person, for that matter) to create new symbols, myths and metaphors with which to understand the world. Yaman's visual language of intimacy and closeness without the family, of joy without conventions, of the everyday without mundaneness/boredom and of nonconformity without its traditional locations of the street and the square does exactly that: open the door to look at our worlds, our homes, our everyday, our intimacies, and reflect on what it may mean to remake them. The intimacies that are enabled by this domestic with a difference, and that in return re-make the spaces in which the moments of closeness are captured in Yaman's images also blur the distinction between lovers and friends, inviting the viewers to reflect on what it means to share a life with others. After all, all intimacy is stranger intimacy until strangers become familiar through the labor of closeness, and of vulnerability.

If melancholy is a state of loss and despair without a lost object, therefore unable to be "cured" or impossible to overcome, the infectious dreamy world-making Yaman offers us is similarly "without a cure" –an orientation to an everyday that keeps on dreaming when it risks blame as being childish, naïve, politically misguided or altogether apolitical. It is a gesture to what cultural theorist Raymond Williams has termed "the emergent" –that part of culture that is coming into being up against the residual and the dominant. In a brilliant move that relocates dreams of a different time in the domestic everyday, in kitchens, bedrooms and living rooms but also parties that may or may not be "in the home," *In Dreams, We Unite* offers us a visual language with which to dream of a different everyday, a different way to long and to belong, an alternative to conventional and dominant forms of closeness, and a vision of a world remade through these. May we all get to bask in the glow of the beautiful and magical world Dilek Yaman has created for us, and meet each other in dreams.

Akşam Fırları I-II-III | Nighttime Getaways I-II-III, 2022

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
16 x 24 cm, 20 x 30 cm, 20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Akşam Fırları IV-V-VI | Nighttime Getaways IV-V-VI, 2019

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, 20 x 30 cm, 30 x 45 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

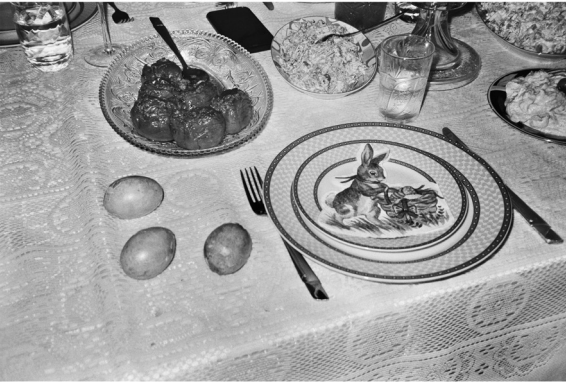
Akşam Fırarları IV-V-VI | *Nighttime Getaways IV-V-VI*, 2019, 2019, 2022
Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
30 x 45 cm, 50 x 75 cm, 50 x 75 cm, Ed. 1/3 + 2 AP

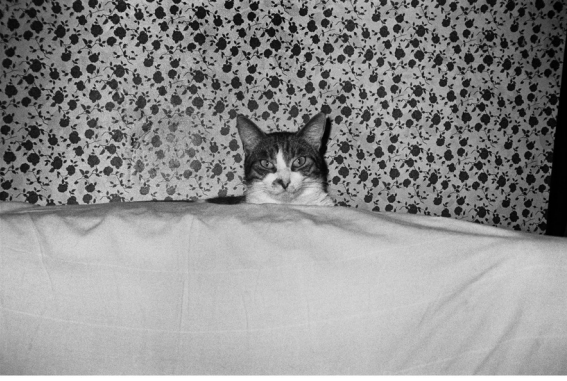
Akşam Fırarları X-XI | Nighttime Getaways X-XI, 2022-2023

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
50 x 75 cm, 50 x 76 cm, Ed. 1/3 + 2 AP

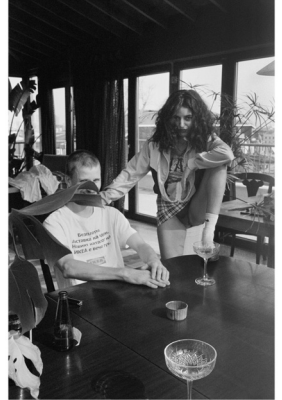

Şişlide Bir Apartman X-XI-XII | An Apartment in Şişli X-XI-XII, 2021

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Şişlide Bir Apartman XIII-XIV | An Apartment in Şişli XIII-XIV, 2021

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Şişlide Bir Apartman XVIII-XIX-XX | An Apartment in Şişli XVIII-XIX-XX, 2021
Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
30 x 45 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

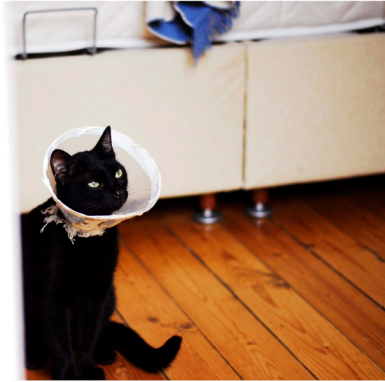
Şişlide Bir Apartman | An Apartment in Şişli XXI-XXII-XXIII, 2021,2023,2021
Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
50 x 75 cm, Ed. 1/3 + 2 AP

Şişlide Bir Apartman XXIV | An Apartment in Şişli XXIV, 2021

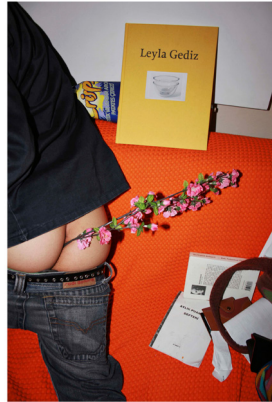
Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
71 x 105 cm, Ed. 1/3 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive III-IV-V,
2014, 2013, 2014

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
18 x 24 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive VI-VII-VIII-IX,
2010, 2009, 2011, 2008

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive X-XI-XII,
2011, 2012, 2009

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive XIII-XIV-XV, 2010

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive XVI-XVII-XVIII,
2010, 2010, 2008

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
30 x 45 cm, 40 x 60 cm, 40 x 60 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Gözümde Canlanır Koskoca Mazi | In My Mind, the Vast Past Comes Alive XIX-XX,
2008, 2010

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
60 x 40 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Aile | Family I-II-III, 2012

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
50 x 50 cm, Ed. 2/3 + 2 AP, Ed. 1/3 + 2 AP, Ed. 3/3 + 2 AP

Köpekler | Dogs, 2018

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
45 x 30 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

İsimsiz | *Untitled I-II-III*, 2022, 2016, 2021

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
16 x 24 cm, 18 x 24 cm, 16 x 24 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

İsimsiz | Untitled IV-V-VI, 2018, 2019, 2021

Hahnemühle kağıt üzerine fine art baskı | Fine art printing on hahnemühle paper
20 x 30 cm, 30 x 41 cm, 30 x 45 cm, Ed. 1/5 + 2 AP

Ferda Art Platform

IG: @ferdaartplatform

W: ferdaartplatform.com

M: info@ferdaartplatform.com

Maçka Cad. Ralli Apt. 37/7
K:5 Teşvikiye, Şişli / İstanbul

Ziyaret Saatleri | Visiting Hours
Salı - Cumartesi | Tuesday - Saturday
11:00-19:00 / 11am-7pm